

her, for at Kommunerne kunne faa fat paa dette Stykke Arbejde, tror jeg slet ikke vil drage saadanne Følger efter sig. Jeg tror, det meget snarere kunde siges, at naar man er ængstelig for at lade dette — dels om Fæste og dels om Kommunerne — staa i Loven, saa kunde man muligen komme til at gøre de Retninger en Tjeneste, med Hensyn til hvilke man ikke vilde anse det for heldigt, om de fik Magten. Thi vi vide jo alle, at de Ting, som ere forbudne, tror man altid ere saa overordentlig gode. Naar det er saadanne Tanker, der ere oppe i Livet, gælder det først og fremmest, forekommer det mig, om at sige som saa: Ja, lad os prøve ganske beskedent, lad dem komme ud i det praktiske Liv, der blive de korrigerede og undersøgte, og jeg tror, at man saa nok skal komme til at bøje sig for de Kendsgeringer, som ville komme frem. — Om disse sidste Bemærkninger kunde jeg egentlig for saa vidt sige, at de staa ikke i nogen direkte Forbindelse med Lovforslaget. Jeg tror slet ikke, at denne lille Lov i al sin Beskedenhed paa disse Punkter, hverken med Hensyn til Fæsteforhold eller med Hensyn til Kommunerne, i og for sig giver nogen Anledning til at komme ind paa de Betragtninger, saa det er altsaa nærmest en Sidebemærkning.

Jeg skal altsaa anbefale, at man paa disse Punkter følger Mindretallet. De Ændringer, hvor vi ikke have kunnet være med, ere for det første Nr. 6. Hvis ærede Medlemmer ville se paa den, ville de se, at det, som staaar deri, er i og for sig ikke noget, som vi for vort Vedkommende have haft noget imod, men det er kun det, som ikke staaar, som vi ville have med, fordi det hører sammen med Fæsteforholdene. — Der er af det samme Mindretal stillet et Par Smaaændringer under Nr. 23 og 25, men de ere mest af formel Natur, og dem skal jeg ikke komme ind paa at omtale. De Steder, hvor Mindretallet i øvrigt har forbeholdt sig sin Stilling, ere, som nævnt, de Paragraffer, hvor disse Spørgsmaal: Fæste og Kommunerne have gjort deres Indflydelse gældende, hvor der har staaet noget derom; det er spredt omkring i Loven; men jeg vil haabe, at ærede Medlemmer ved at se Ændringsforslagene igennem nok ville blive klare over Sammenhængen deri, saa det skal jeg ikke komme nærmere ind paa.

Tesdorpf: Som det vil ses af Betænkningen, har jeg fastholdt det Standpunkt, jeg indtog ved denne Sags 1ste Behandling

her i Salen, hvor jeg gjorde mig til Talsmand for, at Kommunerne burde have samme Ret som Foreningerne med Hensyn til Indkøb og Udstykning af større Ejendomme.

la Cour: Jeg skal søge at fatte mig i Korthed.

Min Tanke er den, at der maa gøres en meget stor Forskel paa, om man hjælper en Mand, eller man baade hjælper og understøtter ham, og jeg vil sige et Par Ord for at klargøre min Mening om de Ændringsforslag, jeg har stillet. Hjælp kan ydes ved at give Laan paa et usikkert Pant, men Understøttelse gives, saafremt vedkommende maa bære et Tab for den Hjælp, han har givet. Altsaa, naar Staten udlaaner sine Penge til 3 pCt, og den faktisk selv giver 3½ pCt., saa maa det kaldes en Understøttelse.

Jeg er ikke enig med Flertallet, naar dette i denne Lov, som gælder Udstykning af store Landejendomme, ikke vil fastsætte noget bestemt for, hvad store Landejendomme ere. Den ærede Ordfører mente, at det var præciseret tilstrækkelig stærkt i Betænkningen, at dermed mentes ikke almindelige Bøndergaardde. Men ihvor stærkt det er præciseret i Betænkningen, vil det dog let tabe sin Betydning, naar Loven kommer til praktisk Udførelse. Hvad er en større Landejendom? Det er forskelligt i forskellige Egne. Hidtil have vi bedømt en Landejendoms Størrelse efter dens Hartkorn; for nylig have vi faaet en ny Benævnelse: Ejendomsskyld. Men faktisk er det, at Begrebet en stor Ejendom er forskelligt i de forskellige Egne af Landet. Hvis man f. Eks. vil benytte Hartkornet og sige, at en Gaard paa 6 Tønder Hartkorn i Midten eller paa Vestkysten af Jylland er en større Landejendom — og dette kan ganske bestemt siges —, vil det være vanskeligt at nægte, at en Ejendom paa 6 Tønder Hartkorn ogsaa er en større Landejendom, naar man kommer til en Kommune, hvor Jorderne ere noget bedre. Jeg mener altsaa, det er nødvendigt, at vi faa præciseret et Forhold, hvorefter vi kunne fastslaa, hvad Loven egentlig har forstaaet ved større Landejendomme. Jeg tror ikke, det er tilstrækkeligt, at det i Betænkningen er fremhævet, at Loven gælder ikke de almindelige Bøndergaardde. Jeg har derfor opstillet en Skala, som ærede Medlemmer kende fra Ændringsforslaget. Naturligvis ville de store Landejendomme i bedrø Dele af Landet have en større Ejendomsskyld i Forhold til Til-